

Plan Pomocy Dziecku

Przy opracowywaniu Planu Pomocy Dziecku wysunęliśmy kilka najważniejszych naszym zdaniem założeń. Plan opracowany jest na podstawie informacji dotyczących życia dziecka zawartych w n/w dokumentach, analizy procesu zmian rozwoju psychicznego i fizycznego w trakcie pobytu w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz ocen i efektów pracy socjalnej prowadzonej z rodziną dziecka. Plan Pomocy Dziecku oparty jest na także na planie pracy placówki, standardach obowiązujących w placówce opiekuńczo – wychowawczej oraz działaniach realizowanych w Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych.

Nasze założenia będziemy uzupełniać, korygować podczas pracy z dzieckiem w czasie, której dostrzeżemy bardziej nieznane, bądź ukryte cechy wychowanka. Mamy nadzieję, że nasza praca nad realizacją wysuniętych założeń do Planu Pomocy Dziecku pozwoli na prawidłowe funkcjonowanie w placówce opiekuńczo – wychowawczej, rodzinie dziecka i odpowiednio przygotuje do samodzielnego życia.

Spis treści:

- I. Ogólne informacje dotyczące wychowanka.
  1. Dane osobowe dziecka.
  2. Wykaz wymaganych dokumentów.
  3. Diagnoza psychofizyczna opracowana na podstawie dokumentacji i obserwacji dziecka:
    - a) diagnoza emocjonalno – społeczna;
    - b) diagnoza psychomotoryczna;
    - c) diagnoza pedagogiczna;
    - d) diagnoza stanu rozwoju fizycznego i kondycji zdrowotnej dziecka;
    - e) mocne strony dziecka i jego potrzeby w zakresie opiekuńczym, rozwojowym, emocjonalnym i społecznym;
  4. Diagnoza sytuacji rodzinnej:
    - a) przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływ na rozwój dziecka;
    - b) relacje dziecka z najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka.
  5. Wnioski do opracowanej diagnozy psychofizycznej.
  6. Wskazania do pracy wynikające z diagnozy dziecka.
  7. Podsumowanie działań zmierzających do zakończenia celu głównego pomocy dziecku.
- II. Plan Pomocy Dziecku i jego realizacja w odniesieniu do wybranego głównego celu pracy z dzieckiem.

DOKUMENTY DZIECKA

1. Skierowanie dziecka do placówki na wniosek rodziców, opiekunów prawnych lub na podstawie postanowienia sądu (uzasadnienie, przyczyny umieszczenia w placówce, wcześniejsza dokumentacja dotycząca spraw i postanowień sądowych dziecka lub jego rodziców oraz ewentualnych pobyków dziecka w placówkach opiekuńczo – wychowawczych):

Skierowanie PCPR Nr....., z dnia.....
Postanowienie Sądu, Sygn. akt ....., z dnia .....

Postanowienie Sądu, Sygn. akt ....., z dnia .....

Postanowienie Sądu, Sygn. akt ....., z dnia .....

Inne.....

2. Odpis aktu urodzenia, a w przypadku sierot i półsierot – odpis aktu zgonu zmarłego rodzica:

Nr aktu urodzenia dziecka: .....

Nr aktu zgonu rodzica: .....

Nr aktu zgonu rodzica: .....

3. Orzeczenie o stanie zdrowia:

Orzeczenie Nr....., z dnia.....

4. Dokumenty szkolne:

- a) Świadectwa/klasa:.....
- b) Opinia pedagoga szkolnego/wychowawcy klasy z dnia.....

5. Aktualna charakterystyka sytuacji rodzinno – bytowej oraz dokumenty o dotychczasowych działaniach podjętych wobec dziecka i rodziny:

- a) sytuacja rodzinna:

- miejsce zamieszkania / zameldowania;
- rodzeństwo;
- inne osoby zamieszkujące z rodziną;
- atmosfera rodzinna;
- sprawowanie opieki nad dzieckiem.

- b) sytuacja materialna rodziny:

- warunki mieszkaniowe (stan utrzymania mieszkania, opłaty bieżące, wyposażenie mieszkania);
- dochody rodziny i ewentualne zadłużenia;
- rodzaj opieki i pomocy udzielonej rodzinie dziecka.

- c) uwagi i wnioski dotyczące umieszczenia dziecka w placówce (dodatkowe dokumenty dziecka, np. renta, uposażenie własne dziecka, alimenty, i in.):

.....

.....

.....

.....

DANE OSOBOWE DZIECKA

Imię i nazwisko dziecka:.....

Nr placówki opiekuńczo – wychowawczej .....

Data umieszczenia w placówce: .....

Data urodzenia dziecka: .....

Miejsce urodzenia dziecka: .....

Miejsce zameldowania dziecka: .....

Wiek dziecka w chwili przyjęcia do placówki: .....

Rodzeństwo: .....

Imiona rodziców: .....

PESEL:.....

Nr i adres szkoły: .....

Klasa: .....

Powtarzane klasy: .....

Przyczyna skierowania dziecka do Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej Nr .....

1. a) sierota
- b) półsierota:
  - żyje ojciec
  - żyje matka
- c) sierota społeczna
  - alkoholizm rodziców;
  - niewydolność wychowawcza rodziców
  - rodzice przebywają w Zakładzie Karnym;
  - niezaradność rodziców;
  - porzucenie dziecka;
  - brak środków finansowych.
- d) Choroba rodziców: .....
- e) Inne(jakie) .....
- f) Od kiedy dziecko przebywa w pieczy zastępczej, od .....roku życia.
2. Pogotowie rodzinne: .....
- .....
3. Rozwiązanie rodziny zastępczej: .....
- .....
4. Umieszczenie interwencyjne lub na prośbę dziecka: .....
- .....

Diagnoza psychofizyczna opracowana na podstawie dokumentów dziecka i jego dwutygodniowym pobycie w placówce

a) Diagnoza emocjonalna i społeczna: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

b) Diagnoza psychomotoryczna: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

c) Diagnoza pedagogiczna: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

d) Stan rozwoju fizycznego i kondycji zdrowotnej dziecka: .....

.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

e) Mocne strony dziecka i jego potrzeby w zakresie:

opiekuńczym : .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

rozwojowym : .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

emocjonalnym : .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

społecznym : .....
.....
.....
.....
.....
.....
.....
.....

4. Diagnoza sytuacji rodzinnej

a) Przyczyny kryzysu w rodzinie i jego wpływ na rozwój dziecka:

Dotted lines for writing

b) Relacje z najbliższym otoczeniem oraz osobami ważnymi dla dziecka

Dotted lines for writing

6. Wskazania wynikające z diagnozy dziecka:

a) wybór celu pracy z dzieckiem: .....

.....
.....
.....
.....

b) dalsza praca pedagogiczna z dzieckiem: .....

.....
.....
.....
.....

c) opracowanie programu terapeutycznego: .....

.....
.....
.....
.....

d) praca z rodziną dziecka: .....

.....
.....
.....
.....

e) działania przygotowujące dziecko do umieszczenia w rodzinie zastępczej lub rodzinnym domu dziecka: .....

.....
.....
.....
.....

f) przygotowanie dziecka do usamodzielnienia: .....

.....
.....
.....
.....
.....

7. Podsumowanie działań zmierzających do zakończenia realizacji celu głównego pomocy dziecku:.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Uzasadnienie zmiany : .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Wybór nowego celu głównego pracy z dzieckiem: .....

.....

.....

PLAN POMOCY DZIECKU: ....., ...

Imię i nazwisko

lat

Plan długoterminowy zgodny z celem pracy z dzieckiem	Planowany termin realizacji	Termin realizacji	Uwagi
1. Powrót do rodziny			
2. Rodzina zastępcza			
3. Adopcja			
4. Przygotowanie do usamodzielnienia			

Plan długoterminowy dot. długofalowej pomocy dziecku	Planowany termin realizacji	Termin realizacji	Uwagi
Okres przedszkolny			
I Etap nauki szkolnej			
II Etap nauki szkolnej			
Nauka w gimnazjum			
Szkoła ponadgimnazjalna			
Dalsza nauka			

CEL PRACY Z DZIECKIEM:

POWRÓT DO RODZINY

Etapy realizacji celu pracy z dzieckiem – powrót do domu rodzinnego:

1. Dokładna diagnoza sytuacji rodzinnej, w tym:
  - ✓ charakterystyka sytuacji rodzinno – bytowej dziecka;
  - ✓ dokumenty o dotychczasowych działaniach podjętych wobec dziecka i rodziny;
  - ✓ po dokonaniu charakterystyki i diagnozy sytuacji rodziny pracownik socjalny wnioskuję do Kierownika ośrodka pomocy społecznej o przydzielenie asystenta rodziny;
  - ✓ praca z rodziną dziecka prowadzona przez asystenta rodziny (ocena efektów pracy asystenta z rodziną dziecka). Asystent rodziny prowadzi pracę z rodziną w miejscu zamieszkania rodziny lub w innym wskazanym przez rodzinę;
  - ✓ współpraca z asystentem rodziny (ocena efektów pracy asystenta z rodziną dziecka);
  - ✓ zadaniem asystenta rodziny jest opracowanie we współpracy z rodziną dziecka oraz placówką i centrum obsługi placówek opiekuńczo - wychowawczych planu pracy z rodziną, który jest skoordynowanym z planem pomocy dziecku umieszczonemu w pieczy zastępczej.
2. Współpraca wychowawców placówki opiekuńczo – wychowawczej z rodziną dziecka, z osobami biorącymi udział w procesie wychowawczym dziecka, z sądem oraz z innymi instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinom działającymi w środowisku lokalnym, instytucjami zajmującymi się pomocą rodzinom działającymi w środowisku lokalnym.
3. Stały kontakt z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, w tym z asystentem rodziny, kuratorem Sądu Rejonowego, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
4. Udział w Treningu Rodzicielskim, w tym:
  - ✓ współpraca z rodziną wychowanka w zakresie wychowania dziecka i poradnictwa socjalnego;
  - ✓ podtrzymywanie i rozwijanie zainteresowań i odpowiedzialności rodziców za swoje potomstwo;
  - ✓ wspieranie więzi pomiędzy dzieckiem, a jego rodziną naturalną;
  - ✓ kształtowanie uczucia przywiązania i szacunku dla rodziców i własnej rodziny dziecka;
  - ✓ zajęcia z zakresu regulaminu domowego, budżetu rodzinnego oraz obyczajów, zwyczajów i tradycji rodzinnych.
5. Pomoc w uzyskaniu zgody Sądu na urlopowanie dziecka w dni wolne od nauki szkolnej, wakacje, święta do domu rodzinnego.
6. Działania zmierzające do uzyskania pełni praw rodzicielskich rodziców wychowanków placówki.
7. W przypadku powrotu dziecka do rodziny zawiadomienie rodziców dziecka, opiekunów prawnych w celu osobistego odebrania dziecka oraz zawiadomienie asystenta rodziny prowadzącego pracę z rodziną wychowanka.

CEL PRACY Z DZIECKIEM:

**PRZYGOTOWANIE
DO USAMODZIELNIENIA**

Etapy realizacji celu pracy z dzieckiem – przygotowanie do usamodzielnienia:

1. Zapoznanie się z dokumentacją i drogą życiową osoby usamodzielnianej.
2. Zapoznanie się z terminami realizacji poszczególnych etapów procesu usamodzielnienia.
3. Rozmowy indywidualne z wychowankiem dotyczące procesu usamodzielnienia.
4. Zapoznanie wychowanka z zasadami i formami przyznawania pomocy pieniężnych na usamodzielnienie.
5. Pomoc w uzyskaniu odpowiednich warunków mieszkaniowych osoby usamodzielnianej.
6. Ustalenie uprawnień do ubezpieczenia zdrowotnego.
7. Współdziałanie i wspieranie wychowanka w kontaktach z rodziną i środowiskiem.
8. Aktywna i ścisła współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie.
9. Udział wychowanka w programie: „O usamodzielnieniu wiem wszystko” realizowanym przez Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych w Koźuchowie, w tym:
  - ✓ udział wychowanka w zajęciach warsztatowych z udziałem przedstawicieli instytucji wspierających usamodzielnienie wychowanka;
  - ✓ omówienie z wychowankiem Indywidualnego Programu Usamodzielnienia;
  - ✓ umożliwienie wychowankom udziału w zajęciach z zakresu profilaktyki uzależnień, aktywnego poszukiwania zatrudnienia, autoprezentacji, planowania rodziny organizowanych przez instytucje do tego powołane;
  - ✓ dostarczenie wychowankom wiedzy na temat procedur dotyczących procesu usamodzielnienia;
10. Wyznaczenie opiekuna procesu usamodzielnienia, co najmniej dwa miesiące przed uzyskaniem pełnoletniości przez wychowanka.
11. Współpraca wychowanka z opiekunem procesu usamodzielnienia.
12. Opracowanie Indywidualnego Programu Usamodzielnienia i przedłożenie w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie właściwym ze względu na miejsce pobytu osoby usamodzielnianej przed umieszczeniem w placówce opiekuńczo – wychowawczej, co najmniej dwa miesiące przed uzyskaniem pełnoletniości przez wychowanka.
13. Długofalowe wspieranie wychowanka w procesie usamodzielnienia w zależności od potrzeb podopiecznego, w tym:
  - ✓ sytuacja szkolna;
  - ✓ współpraca z środowiskiem lokalnym, zwłaszcza z gminą;
  - ✓ wydatkowania pomocy pieniężnych;
  - ✓ ocena realizacji Indywidualnego Programu Usamodzielnienia;
  - ✓ ocena końcowa procesu usamodzielnienia.

CEL PRACY Z DZIECKIEM:

ADOPCJA

Etapy realizacji celu pracy z dzieckiem – adopcja.

1. Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka (rodzice biologiczni, pozbawienie władzy rodzicielskiej).
2. Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do zgłoszenia dziecka do Ośrodka Adopcyjnego (w tym: imię i nazwisko dziecko, adres i miejsce zamieszkania, datę i miejsce urodzenia dziecka i jego rodziców, dane dotyczące sytuacji prawnej oraz aktualnego miejsca pobytu dziecka i niego rodzeństwa, dane o stanie zdrowia i rozwoju psychofizycznym, dane dotyczące rodziców dziecka mających wpływ na zdrowie dziecka).
3. Dyrektor Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych zgłasza informację uzasadniającą zakwalifikowanie dziecka do przysposobienia do Ośrodka Adopcyjnego działającego na terenie województwa, na którym przebywa dziecko.
4. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym celem sporządzenia przez Ośrodek „Karty Dziecka” (sytuacja prawna, rodzinna i zdrowotna dziecka, gromadzenie dostępnej dokumentacji medycznej i psychologicznej dotyczącej dziecka).
5. Współpraca z Ośrodkiem Adopcyjnym w celu poszukiwania kandydatów na rodzinę adopcyjną (przeprowadzenie wywiadu adopcyjnego, jako zadanie Ośrodka Adopcyjnego, w tym: przeprowadzenie analizy sytuacji osobistej zdrowotnej, rodzinnej, dochodowej i majątkowej kandydatów do przysposobienia dziecka).
6. Zgłoszenie się kandydatów chętnych do Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych oraz Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej, w której umieszczone jest dziecko, rozmowa z Dyrektorem, opiekunem (wychowawcą kierującym procesem wychowawczym dziecka), przekazanie kandydatom informacji na temat dziecka. Ośrodek Adopcyjny umożliwia kontakt z dzieckiem oraz udostępnia o nim informacje kandydatom po ukończeniu przez nich szkolenia organizowanego przez Ośrodek Adopcyjny oraz zakwalifikowania dziecka do przysposobienia, chyba że przysposobienie nastąpi między członkami rodziny.
7. Nawiązanie kontaktu z dzieckiem przez rodziców adopcyjnych – wizyta zapoznawcza.
8. Systematyczny kontakt kandydatów z dzieckiem na terenie placówki – wykazanie przez kandydatów zainteresowania osobą przysposobianego dziecka, jego rozwojem, potrzebami, itp.
9. Obserwacja dziecka pod kątem akceptacji rodziny adopcyjnej (oczekiwania, ocena, spostrzeżenia dziecka).
10. Podjęcie wspólnej decyzji dotyczącej urlopowania dziecka przez kandydatów na rodzinę adopcyjną (pozytywny stosunek do dziecka i jego opiekunów, uzyskanie zgody sądu na urlopowanie wychowanka).

11. Współpraca kandydatów na rodziców adopcyjnych z opiekunami dziecka w celu zaspokojenia potrzeb dziecka, poczucia akceptacji i bezpieczeństwa wobec nowej sytuacji, realizacji działań zmierzających do jego przysposobienia.
12. Podjęcie wspólnej decyzji dotyczącej adopcji dziecka – akceptacja dziecka, zespołu do spraw oceny okresowej sytuacji dziecka.
13. Rozpoczęcie procedury zmierzającej do umieszczenia dziecka w rodzinie adopcyjnej.

CEL PRACY Z DZIECKIEM:

RODZINA ZASTĘPCZA

Etapy realizacji celu pracy z dzieckiem – rodzina zastępcza.

1. Uregulowanie sytuacji prawnej dziecka (w zależności od jego sytuacji rodzinnej, zgoda rodziców biologicznych).
2. Przygotowanie dokumentacji niezbędnej do zgłoszenia dziecka.
3. Zgłoszenie się kandydatów chętnych do ustanowienia rodziny zastępczej do Centrum Obsługi Placówek Opiekuńczo – Wychowawczych, rozmowa z Dyrektorem, opiekunem/ wychowawcą kierującym procesem wychowawczym dziecka w Placówce Opiekuńczo – Wychowawczej , przekazanie kandydatom informacji na temat dziecka.
4. Nawiązanie kontaktu z dzieckiem przez rodziców zastępczych – wizyta zapoznawcza lub podtrzymująca relacje (w przypadku rodziny spokrewnionej z dzieckiem).
5. Systematyczny kontakt kandydatów z dzieckiem na terenie Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej – wskazanie przez kandydatów zainteresowania osobą dziecka, jego rozwojem, potrzebami itp.
6. Obserwacja dziecka pod kątem akceptacji rodziny zastępczej, jego stosunku do umieszczenia w rodzinie zastępczej (oczekiwania, ocena, spostrzeżenia dziecka, itp.).
7. Podjęcie wspólnej decyzji dotyczącej urlopowania dziecka przez kandydatów na rodzinę zastępczą (pozytywny stosunek do dziecka i jego opiekunów, uzyskanie zgody sądu na urlopowanie wychowanka).
8. Współpraca kandydatów na rodziców zastępczych z opiekunami dziecka w celu: zaspokojenia potrzeby dziecka, poczucia akceptacji i bezpieczeństwa wobec nowej sytuacji, realizacja działań zmierzających do jego zmiany miejsca pobytu.
9. Podjęcie wspólnej decyzji dotyczącej umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej – akceptacja dziecka, zespołu do spraw okresowej oceny sytuacji dziecka.
10. Rozpoczęcie procedury zmierzającej do umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej.